PressES

nr 18

luty 2018

MIESIĘCZNIK W KLIMACIE EKONOMII SPOŁECZNEJ

Gazeta wydawana jest przez **Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Zielonej Górze**
www.owes.zgora.pl, tel. 607 041 779, mail: owes@fundacjacp.org

1% TWOJEGO PODATKU

Dokąd trafi Twój 1 proc. podatku?

W tym numerze piszemy, mówimy, przypominamy o możliwości przekazania 1 proc. podatku na rzecz wybranej przez siebie organizacji porządkowej – jeśli ma status organizacji pożytku publicznego. Z czym się on wiąże, kto i na jakich zasadach może go otrzymać – o tym dalej.

Przypomnimy, jak to było w zeszłym roku z 1 proc. Najwięcej pieniędzy trafiło do dużych, ogólnopolskich organizacji. W 2017 r. 26 czołowych OPP otrzymało połowę wszystkich środków przekazanych w ramach 1%. W tym niekwestionowany lider 1% – Fundacja Dzieciom "Zdążyć z pomocą" – zebrała, aż 148 mln zł, czyli ponad 22% wszystkich środków. Pozostałe ponad 8 tys. OPP otrzymało drugą połowę pieniędzy. W tym ponad 1 tys. OPP musiało się zadowolić kwotą poniżej 1 tys. zł. W większości, to małe, lokalne organizacje, które nie prowadzą profesjonalnych kampanii jednoprocentowych, nie inwestują w programy do wypełniania PIT-ów i nie mają kilkuset podopiecznych z indywidualnymi subkontami. Choć paradoksalnie, to dla nich każda złotówka ma znaczenie, a swoje działania prowadzą w naszej najbliższej okolicy.

A JAK TO JEST W LUBUSKIEM?

Specyficznie na tym tle wygląda województwo lubuskie. W ubiegłym roku na 14,5 mln zł przekazanych w ramach 1% przez Lubuszan, tylko 6 mln zł trafiło do lubuskich OPP. Reszta pieniędzy "ucieka" z województwa, w większości do organizacji ogólnopolskich. Część tych pieniędzy wraca do osób fizycznych, część nie, bo jest np. przeznaczana na administracyjną obsługę subkont. Szkoda, bo to realne pieniądze, które mogłyby wesprzeć działania lubuskich OPP.

W tym roku mamy 288 lubuskie OPP uprawnione do otrzymania 1% (stan na styczeń 2018 r.). W wielu powiatach lokalnych OPP jest nie więcej niż kilka, kilkanaście. Łatwo więc sprawdzić co robią i czy warto przekazać im swój 1%.

Naszym zdaniem warto im zaufać i przekazać odpis podatku lokalnie. Listę wszystkich lubuskich OPP znajdziecie na naszej stronie http://owes.zgora.pl/jeden-procent-podatku-zostaw-lubuskim/

Potrzebujesz pomocy?

Prowadzisz fundację lub stowarzyszenie? Chciałbyś uzyskać status OPP?
Skontaktuj się z animatorami Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w Zielonej Górze.
Tel. 607 041 779 | e-mail: owes@fundacjacp.org
http://owes.zgora.pl/

Redakcja
Wydawca: Fundacja
na rzecz Collegium Polonicum
ul. T. Kościuszki 1
69-100 Słubice
www.fundacjacp.org

Redaguje zespół w składzie:
Katarzyna Kochańska – redaktor naczelna
Renata Wcisło – dziennikarz

Projekt graficzny, skład:
piktogram polska
Okładka: chromastock.pl

Fundusze Europejskie Program Regionalny
Lubuskie Warte zachodu
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Czym jest organizacja pożytku publicznego?

Czy każda organizacja działająca w sferze pożytku publicznego jest OPP? W jaki sposób uzyskać ten status? Jakie prawa i obowiązki się z nim wiążą? Jak można go stracić?

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 239, z późn.zm.) organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego od 1 stycznia 2004 roku mogą starać się o uzyskanie szczególnego statusu organizacji pożytku publicznego.

Ten status prawny uzyskuje się poprzez złożenie odpowiedniego wniosku do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS). Potwierdzeniem jest odpowiedni wpis w KRS organizacji.

KTO MOŻE BYĆ OPP?

Organizacją pożytku publicznego może być organizacja pozarządowa oraz podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy, z zastrzeżeniem art. 21 ustawy tj. osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe zakładają prowadzenie działalności pożytku publicznego. Oraz również spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością czy kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, które nie działają w celu osiągnięcia zysku i przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych (oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników).

JAKIE WARUNKI NALEŻY SPEŁNIĆ?

Ustawodawca założył, że organizacje, które chcą korzystać ze specjalnych przywilejów, w tym możliwości otrzymywania 1 proc. podatku od osób fizycznych w zamian za to muszą być gotowe spełnić nieco bardziej rygorystyczne zasady, związane głównie z przejrzystością i transparentnością swoich działań.

Organizacja, aby uzyskać status organizacji pożytku publicznego musi spełniać określone warunki:

- musi działać nieprzerwanie od min. 2 lat;
- musi prowadzić działalność pożytku publicznego na rzecz ogółu społeczności, lub określonej grupy podmiotów, powinna być ona określona ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową lub materialną;
- jeśli prowadzi działalność gospodarczą, to musi ona być dodatkowa w stosunku do działalności pożytku publicznego;
- nadwyżkę przychodów nad kosztami musi przeznaczać na działalność pożytku publicznego;

Co to jest działalność pożytku publicznego?

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie definiuje ją jako: „działalność społecznie użyteczną, prowadzoną przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w ustawie".
Jest to aktywność organizacji pozarządowych prowadzona dla dobra społecznego w obszarach wymieniowych w ustawie w katalogu zadań publicznych w ustawie. Każda organizacja ma ją zapisaną w statucie (dlatego bywa nazywana statutową).
Ważne: prowadzenie działalności pożytku publicznego to nie jest to samo, co posiadanie statusu OPP!

Bycie organizacją pożytku publicznego to nie tylko prawa, ale i obowiązki.

- musi posiadać statutowy kolegialny organ kontroli lub nadzoru, odrębny od organu zarządzającego, który nie podlega mu w zakresie kontroli wewnętrznej lub nadzoru;
- musi posiadać statut, w którym przewidziane są ograniczenia dotyczące wykorzystywania majątku organizacji oraz dokonywania zakupów od podmiotów związanych z jej członkami;
- musi być wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego;
- musi sporządzać roczne sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, podać je do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z nim;
- musi sporządzić i ogłosić roczne sprawozdanie finansowe nawet jeśli taki obowiązek nie wynika z ustawy o rachunkowości,
- musi zamieścić oba wymienione sprawozdania w biuletynie informacji publicznej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

A po uzyskaniu tego statusu oprócz spełniania wymienionych wyżej wymagań, OPP musi również:

- zamieścić sprawozdanie finansowe i merytoryczne za miniony rok w internetowej bazie Narodowego Instytutu Wolności (do 15 lipca następnego roku) i na swojej stronie;
- poddać sprawozdanie finansowe badaniu przez biegłego rewidenta, jeśli spełnia 3 kryteria: realizuje zadania publiczne w formie powierzania lub wspierania za kwotę min. 50 tys. zł rocznie, a w roku obrotowym osiągnęły przychody w wysokości min. 3 mln zł;
- są świadome tego, że członkowie zarządu czy organu kontroli w większym zakresie odpowiadają za ewentualne działania na szkodę organizacji z OPP niż bez tego statusu;
- jeśli zmieniają nr rachunku bankowego, na który zbierają 1 proc., muszą o tym fakcie informować pisemnie naczelnika urzędu skarbowego.

JAKIE PRZYWILEJE MAJĄ ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO?

Tyle o obowiązkach, a teraz o przywilejach. To nie tylko możliwość uzyskiwania 1% podatku od osób fizycznych.

- Mogą na preferencyjnych warunkach użytkować nieruchomości będące własnością Skarbu Państwa lub JST.
- Są zwolnione od: podatku dochodowego od osób prawnych, podatku od nieruchomości, opłat od czynności cywilnoprawnych (np. umów), opłat skarbowych i sądowych w odniesieniu do prowadzonej działalności pożytku publicznego.
- Mają możliwość bycia zwolnionymi z podatku VAT.
- Mają możliwość nieodpłatnego informowania o prowadzonej działalności w publicznej telewizji i radio.
- Mogą korzystać z pracy poborowych skierowanych do odbycia służby zastępczej.

KTO NIE MOŻE MIEĆ STATUSU OPP?

Podmioty działające dla zysku, te, które należą do sektora finansów publicznych, czyli np. szkoły, szpitale, a także partie polityczne, związki zawodowe i organizacje pracodawców, samorządy zawodowe, fundacje utworzone przez partie polityczne oraz spółdzielnie socjalne.

CZY STATUS OPP MOŻNA STRACIĆ?

Tak. Do KRS z takim wnioskiem może wystąpić dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, jeśli organizacja nie dopilnuje obowiązków, np. nie opublikuje sprawozdań, będą niekompletne lub wzbudzą wątpliwości i nie złoży wyjaśnień w terminie. Albo jeśli wykorzysta niezgodnie z przeznaczeniem dotacje lub naruszy prawo związane ze zbiórkami publicznymi, czy innymi przepisami.

Każdy rozliczający się z podatku dochodowego od osób fizycznych może przekazać 1% swojego podatku na rzecz wybranej OPP, wspierając w ten sposób realizację ważnego celu społecznego.

Gdzie znaleźć organizacje OPP

Jak znaleźć organizację pożytku publicznego uprawnioną do otrzymywania 1 proc.? Służy temu baza organizacji, publikowana pod koniec każdego roku na stronach ministerialnych. Znajdują się w niej wszystkie organizacje OPP uprawnione do otrzymania 1 proc. za poprzedni rok.

Organizacje, które mają status OPP i mogą zostać wskazane przez osoby fizyczne jako uprawnione do otrzymania 1 proc. podatku znajdują się w bazie internetowej – czyli tzw. wykazie organizacji pożytku publicznego. Baza ta powstanie co roku do dn. 30 listopada (po tym terminie nowe organizacje nie mają możliwości dopisania się do bazy).

Nie znajdą się w nim te, które nie dopełniły formalności, czyli np. nie umieściły sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności i sprawozdania finansowego w ministerialnej bazie w terminie do 15 lipca, lub te, które są w stanie likwidacji czy upadłości.

W bazie znajdują się te organizacje, które faktycznie działają i rozliczają się z otrzymanego za poprzedni rok 1 proc.

W zeszłym roku baza została opublikowana 15 grudnia na stronie BIP Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (w związku z tym, że nie działała jeszcze strona BIP Narodowego Instytutu Wolności).

Baza jest dostępna pod adresem: https://bip.kprm.gov.pl/ w części BIP Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, w zakładce Wykaz organizacji pożytku publicznego. Ma on postać trzech plików w formatach: pdf, pliku excela i ods. W pliku arkuszy kalkulacyjnych istnieje możliwość wyszukiwania organizacji, np. po numerze KRS lub po miejscowości.

Bazę danych organizacji mających status OPP prowadzi również portal ngo.pl. Znajduje się ona pod adresem: http://pozytek.ngo.pl/

Tu również można wyszukać organizacje po numerze KRS czy miejscowości, ale również po obszarze działań czy tego, kim są odbiorcy jej działań.

Jak działają organizacje pożytku publicznego?

O organizacje pożytku publicznego pytamy Agnieszkę Sułtanowską, doradcę z Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w Zielonej Górze

Renata Wcisło

Jak zachęciłaby Pani organizacje do uzyskania statusu OPP? Dlaczego warto?

Jeśli organizacja działa, ma swoich odbiorców, a ponadto ma pomysł na to, co chce robić i umie o tym opowiadać, nie trzeba jej szczególnie zachęcać – status OPP to naturalny wybór.

Każda z organizacji OPP uzyskuje, poza możliwością zbierania 1% podatku dochodowego:

- prawo do nieodpłatnego informowania przez radio i telewizję publiczną o działalności organizacji,
- możliwość użytkowania nieruchomości należących do Skarbu Państwa lub samorządu terytorialnego na preferencyjnych warunkach,
- zwolnienie organizacji z podatku dochodowego (w szerszym zakresie niż „zwykłe" organizacje pozarządowe), z podatku od nieruchomości w części działalności nieodpłatnej, z opłat skarbowych w części działalności nieodpłatnej, opłat sądowych, podatku od czynności cywilnoprawnych.

1% podatku dla organizacji to możliwość szerszej realizacji swoich celów statutowych, większej pomocy mieszkańcom, dotarcie do wielu potrzebujących.

Jak przekonać podatnika do odpisu właśnie na rzecz tej a nie innej organizacji?

Szukając organizacji warto rozejrzeć się lokalnie, może jest taka, która realizuje cele nam bliskie, prowadzi działania w naszym sąsiedztwie. A może wśród naszych znajomych jest ktoś, kto potrzebuje wsparcia?

Ja od kilku lat naprzemiennie wspieram dwie organizacje lubuskie, które sprawiają, że Zielona Góra jest bardziej przyjazna mieszkańcom. Wspierają obywateli w rozwiązywaniu trudnych życiowo spraw, pokazują jak szukać rozwiązań i pomocy.

Przed ostatecznym wyborem organizacji warto sprawdzić, czy jest nadal organizacją pożytku publicznego, wykaz za 2017 opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Docelowo spis zamieszczany będzie na stronie Narodowego Instytutu Wolności. Jeśli na formularzu wpiszemy nieczytelnie numer KRS, podamy nieaktualny lub organizacja nie jest uprawniona do otrzymania 1% podatku, środki, które zadeklarowaliśmy na rzecz danego podmiotu społecznego zostaną przekazane na Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego. Warto również pamiętać, że przekazując 1% możemy za-

chować anonimowość, nie odznaczając poszczególnych kratek w formularzu PIT. Przekazanie 1% podatku nic nas nie kosztuje, to tylko wpisanie kilku cyfr w dokumencie, który i tak musimy wypełnić. Jeśli tego nie zrobimy, to podatek trafi do zasobów budżetu Państwa.

A przykłady szczególnie udanych – Pani zdaniem – kampanii społecznych zachęcających do przekazania 1 proc. podatku na rzecz danej organizacji?
Ciekawe kampanie społeczne pokazują problem, zjawisko i cel, który chce zrealizować podmiot. Przychodzi mi tu na myśl kampania Fundacji Gajusz – celem był remont generalny i adaptacja budynku na potrzeby pierwszego w Polsce centralnej Hospicjum Stacjonarnego dla Dzieci.

A niezbyt udane kampanie? Bywały takie, w których przekroczono granicę dobrego smaku, a nawet budziło wątpliwości, czy są etyczne.
Szczerze mówiąc nie pamiętam szczególnie kampanii „jednoprocentowej", która byłaby obrazoburcza. Natomiast mam wątpliwości co do granic etycznych kampanii, w których wykorzystywane są małe dzieci i ich historie. To jednak upowszechnianie danych wrażliwych.

Głośna była też sprawa zbierania pieniędzy na rzecz rzekomo chorego chłopca, w którą zaangażowało się wiele gwiazd, w tym Anna i Robert Lewandowscy. Na szczęście ujawniono oszustwo, a pieniądze zostały zwrócone przekazującym.

Na co organizacja może wydać pieniądze pozyskane z 1 proc. (a na co nie może)?
Środki finansowe, która otrzyma organizacja pożytku publicznego mogą być wydane na działania z pożytku publicznego uwzględnione w statucie. Nie ma określonego terminu dysponowania środkami, to już zależy od samej organizacji, jej planów i działań. Całość działań finansowych z 1 procenta wydzielona jest również księgowo, co ułatwia organizacji późniejsze przygotowanie sprawozdania merytorycznego.

Jak wygląda sprawa rozliczenia przez organizację mającą status OPP?
Wzór sprawozdania merytorycznego znajdziemy w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 12 lutego 2013 roku, należy je przygotować i upublicznić do 15 lipca – dotyczy to OPP, których rok obrotowy jest taki sam jak rok kalendarzowy, do 30 listopada muszą zrobić to te organizacje, których rok obrotowy różni się od roku kalendarzowego. Obecnie prowadzenie bazy sprawozdań należy do Narodowego Instytutu Wolności, wcześniej było to MRPiPS.

- Dziękuję.

polecamy

Gubin: skuteczna Esquadra

Jak przekonać podatników do przekazania 1 proc. z podatków? Podglądamy, jak to robi stowarzyszenie „Esquadra”.

Renata Wcisło

Esquadra to stowarzyszenie działające na rzecz chorych dzieci, ale także wspierające lokalne środowisko. Organizacją pożytku publicznego jest od 2015 r.

- Z jednego procenta za rok 2015 zebraliśmy blisko 10 tysięcy złotych – mówi Adam Nesterowicz. – Chociaż kampania promocyjna była wtedy dość chaotyczna, właściwie roznieśliśmy tylko ulotki.

Akcja zachęcająca do przekazania jednego procenta podatku na rzecz Esquadry za 2016 r. była już bardziej przemyślana.

- Mieliśmy cele szczegółowe, na które można było przekazywać 1 procent – były to lokalny Młodzieżowy Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Gubin, czy Grupa Młodzieżowa „Otwarte” działająca przy domu kultury w Gubinie – wspomina Tymoteusz Górski. Powiesiliśmy w mieście banery – przed głównymi zakładami, na skrzyżowaniach. Inna sprawa, że jako stowarzyszenie byliśmy też już bardziej rozpoznawalni.

Efekt: podatnicy przekazali kilkanaście razy więcej pieniędzy niż rok wcześniej.

W roku 2018 nie wieszali banerów, ale zrobili tak: ulotki pozostawili w 50 najbardziej uczęszczanych miejscach miasta, a także w biurach księgowych.

- Często jest tak, że ludzie zastanawiają się, na co przekazać jeden procent, księgowe mogą im wtedy podpowiedzieć – tłumaczy T. Górski. Jeden z wolontariuszy wrzuca na Facebooka zdjęcia mieszkańców Gubina trzymających baner Esquadry. Fotografie umieszczane są codziennie od połowy lutego, na każdej jest inna osoba.

- Czasem ktoś nie chce w ten sposób się pokazywać, ale częściej zdarza nam się, że ludzie pytają, kiedy oni będą mogli zrobić sobie fotkę z banerem – podkreśla T. Górski. – A Facebook ma taki zasięg, że jak ktoś mieszka na drugim końcu Polski, a ma rodzinę w Gubinie, może się o nas dowiedzieć.

Były też inne pomysły na kampanię, ale stowarzyszenie w tym roku postawiło na dwa kanały przekazu informacji: Facebooka i ulotki.

Koszty, które poniosła organizacja, to niecałe 100 zł, baner został z ubiegłego roku, reszta to zaangażowanie członków w ramach wolontariatu.

Zielonogórskie Towarzystwo Edukacyjne **„Civilitas”**

DEMOKRACJA – PRAWA CZŁOWIEKA – RZĄDY PRAWA

Nasze Stowarzyszenie od 21 lat upowszechnia wiedzę o prawach i wolnościach człowieka ze szczególnym uwzględnieniem praw dziecka, rozwoju demokracji i kształtowania postaw obywatelskich.

Towarzystwo zostało zarejestrowane w marcu 1997 roku z inicjatywy zielonogórskiej grupy absolwentów Helsińskiej Szkoły Praw Człowieka w Warszawie. Występujące w nazwie naszego Towarzystwa pojęcie „CIVILITAS” wywodzi się z kultury antycznej i oznacza ideę życia obywatelskiego, ucywilizowanego, wolnego, czyli prawnie uregulowanego, łagodnego oraz cnotliwego.

Civilitas jako pierwsza organizacja w regionie zainicjowała działania propagujące prawa człowieka. Przez ponad dwadzieścia lat działalności zrealizowała szereg inicjatyw. Uruchomiła m.in. Młodzieżową Wszechnicę Praw Obywatelskich. Przez dwadzieścia lat organizowaliśmy Olimpiadę Wiedzy o Prawach Człowieka, skierowaną do szkół ponadgimnazjalnych. Laureaci reprezentowali województwo lubuskie w finale ogólnopolskim na UMK. Civilitas zawsze zaprasza do projektów szkoły, przedszkola, tworząc demokratyczne statuty oraz organizując dla dzieci, młodzieży, rodziców oraz nauczycieli szkolenia w obszarze praw człowieka (dziecka), czy demokracji.. Przez prawie 10 lat we współpracy z Radiem Zachód prowadziliśmy Radiową Akademię Praw Człowieka z konkursem „na żywo” i nagrodami dla słuchaczy.

Przez kilkanaście lat współrealizowaliśmy z RAA Brandenburg duży transgraniczy projekt Begegnug – zna-

czy Spotkanie – Uczę się Języka Sąsiada integrując młodych mieszkańców pogranicza i kilka innych międzynarodowych projektów np. Anti Bias szkolący trenerów antydyskryminacji z Brandenburgii, Chorwacji, Sycylii, Zielonej Góry.

Stowarzyszenie zainicjowało pierwszy w regionie Festiwal Filmowy WATCH DOCS. Podczas Festiwalu organizowany jest także konkurs dla młodzieży na filmy o tematyce praw człowieka. Laureaci prezentują swoje filmy podczas Objazdowego Festiwalu.

ZTE „Civilias" współpracuje z Uniwersytetem Zielonogórskim – Naukowym Kołem Praw Człowieka – dzieląc się wiedzą oraz wspólnie realizując projekty oraz z Instytutem Filologii Polskiej – organizując pilotaż nauki języka polskiego dla cudzoziemców, w tym dla imigrantów z Ukrainy.

Prowadzimy także Lubuski Ośrodek Edukacji Ustawicznej „Civilitas" organizując różne szkolenia dla dorosłych.

Przykładowe inicjatywy: Wokół Praw Dziecka – o Nagrodę Doktora Korczaka; dla przedszkolaków – „Wiem, że wszyscy ludzie są równi"; Objazdowy Festiwal Filmowy Watch Docs – prawa człowieka w filmie; "Z komunikacją ku integracji" – z udziałem cudzoziemców; "Z prawami człowieka przeciw przemocy"; „Idea społeczeństwa obywatelskiego".

CIVILITAS

ZTE „Civilias"
ul. Boh. Westerplatte 27
65-034 Zielona Góra
Tel.: 68 477 66 33
civilitas.org.pl
Wesprzyj "Civilitas":
KRS: 0000020187